

CULTURA POPORULUI

FOAIE DE CULTURĂ ȘI DE EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ
A SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI”

ABONAMENTE ANUALE: pentru săteni 30 lei „ autorități 60 lei „ întreprinderi financiare 100 lei		APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ REDACȚIA: Telefon No. 405 ADMINISTRAȚIA: Telef. No. 186		REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Strada Memorandului No. 21, în Sala Reducă
--	--	---	--	---

Telegrama A. S. R. Principelui CAROL

Orice veste despre răspândirea culturii, îmi face cea mai desăvârșită plăcere. Vă mulțumesc pentru vestea trimisă despre înființarea unei noi case de citire. Urez casei de citire din Mănăstir Cluj să aibă cel mai desăvârșit succes.

CAROL

Către preoți și învățători

În două articole trecute, din această foaie, spuneam că nevoe are neamul nostru acum de ajutorul preoților și al învățătorilor. Și mai ziceam că, pentru a fi cât mai hotărâți în propovăduirea dragostei de țară, preoții trebuie să fie pătrunși de adevărul că această propovăduire nu este împotriva credinței creștine, iar învățătorii să o cultive ca pe o religie.

Dar mai trebuie să știm că dacă aceste hotărâri nu se unesc, ci merg răsfețe, sau sunt unele împotriva altora, atunci ele sunt de parte de a ne fi folositoare.

Spun această, pentru că am avut câteva prilejuri de a vedea unele neînțelegeri, cari mi-au mahnit inima cu mult amar. Și trebuie să luăm bine seama. Răul ne pândește din toate părțile. În articolele trecute am vorbit de aceia cari asvâră pe laț sămânța vrăjbei între frați. Cel din vechiul regat vorbesc de rău pe ardeleni, iar ardelenii pe cel din vechiul regat. Și astfel, și unii și alții locuiesc în aceeași linișă scumpă, care este unirea tuturor Românilor, unire fără de care nici unii, nici alții nu putem să trăim, și pe care cu toții până acum am dorit-o prin atâtea visuri și prin atâtea suferințe. Iar acum când am dobândit-o, o batjocorim, făcându-ne de rușine în fața lumii, și păcătuind înaintea lui Dumnezeu. Și nu înțelegem că așa ne pregătim pieirea, că așa suntem osândiți să cădem cu toții robi neamurilor străine. Și zicem că cel

d'întâi chemați, cari să lucreze la întărirea înfrățirii, sunt preoții și învățătorii. Dar cum ar putea ei oare să facă aceasta, când ei înșiși ar fi învrăjbiți? Cum ar putea ei să mai vorbască de unire, ei cari cel d'întâi ar trebui să dea această pildă—, și n'o dau? — De aceea, preoții și învățătorii trebuie să meargă mână în mână.

Însă răul care ne pândește este în mai multe chipuri. Unul, afară de cel grăit mai sus, este așa zisul socialism. Acesta este foarte șiret. El nu ne lovește unirea de-adreptul, ci se ridică împotriva rânduelei, și a Patriei, și a lui Dumnezeu. Și prin această, întemeindu-se une-ori pe credință, iar alte-ori pe știință,—el ne sapă pe nesimțite mormântul. De aceea, pentru a imprăști această bolnavă învățătură, trebuie ca de mici copii să fie crescuți în dragostea de rânduală, și de Patrie, și de Dumnezeu. Și să fie așa de puternic crescuți, încât nimic mai târziu să nu-i atingă în aceste sfinte lucruri.

Dar această creștere numai atunci va avea roade, când ea va fi un patriotism altoit pe creștinism, sau un creștinism altoit pe patriotism. Socialismul nu este primejdios când ne îndeamnă la iubirea de popor. Astfel de socialiști suntem și noi. Ci el este o nenorocire când ne spune că cel mare trebuie să fie mic, iar cel mic mare, și școlarul profesor, iar profesorul școlar, și că Patria și Dumnezeu sunt numai

vorbe făcute pentru ca cei mari să supună la cei mici. De aceea patriotismul trebuie să fie creștinesc, iar creștinismul să fie patriotic. Și pentru ca să fie așa, preoții și învățătorii trebuie să meargă mână în mână la aceeași sfântă muncă.

Numai din unirea preoților cu învățătorii putem vedea mai desușit cum religia și știința merg pe același drum, cum noi putem fi socialiști, dar crezând în Patrie, și crezând în Dumnezeu. Suntem, da, socialiști, dar socialiști naționaliști, și cu respect față de rânduală statornicită de Dumnezeu. Această rânduală o vedem noi, când marturisim că tot visul vieții noastre pe acest pământ este înălțarea României, a României una și în veci nedesparțită, a României una prin muncă, una prin cinste, una prin sufletul ei mare. Pentru mărirea ei ne ducem amarul zilelor noastre pe acest pământ. În dulcea rostire a României, ne găsim noi cea mai lină mângâiere în ceasurile triste. În visul înălțării ei să fie toate visurile noastre. Pentru ea să ne călcăm orice pe inimă, și să strigăm ca într'un glas de rugăciune: *Trăiască unirea!*

MARIN ȘTEFĂNESCU
Profesor la Universitatea din Cluj

Festivitatea depunerii jurământului

Duminecă în 14 Maiu c., recruții din contingentu 1922 garnizoona Cluj au depus jurământul.

La cazarma regimentului 3 de vânători în fața generalilor, ofițerilor superiori, prefectului, episcopului și altor membri ai societăților clujene, s'a săvârșit actul solemn în cea mai măreașă desfășurare.

Tribuna înconjurată de tunuri, mitraliere și coroane de stejar, dădea sărbătorei o impresie de bărbăție și primăvară.

S'au rostit discursuri de credință, de patriotism, și îndemnuri, la vitejia demnă de poporul nostru.

BĂTRÂNII

Cei cari au trăit îndelungul vremii de 70—80 de ani încoace sunt martorii tuturor năzuiațelor și suferințelor poporului nostru.

Ei își aduc aminte de frământările ce se produceau după Unirea Principatelor, ei sunt soldații războiului pentru nea-târzare, ei au trăit răs oala de la 1907 și acum în urmă cu noi împreună marele război al Unirii tuturor românilor.

În ochii lor întrezărești parcă atâte icoane scumpe românismului, și din amintirea lor se înalță ca o binecuvântare pentru noi ceștia tineri, momentele de durere și vitejie din care s'a plămădit credința noastră.

Bătrânii de astăzi sunt mirați cum nu știm noi să îndărăm în dejuns, cum nu știm să fim mai tari. Ei ne surăd senini și liniștiți, de câte ori ni se întâmplă ceva, de câte ori intrăm într'o încercătură din care credem că nu mai putem eși.

Adesea ori lângă acești bătrâni, trăești ca în poveste. Viața nu se împărțește în lu-

cruri mărunte și aproape fără de roșt, ci se ordonează și lasă urme largi și adânci.

Bătrânii au mai multă voinție decât noi, și dragostea pentru viață le este neștrămutată.

Alături de ei ne simțim sprijiniți în neîncrederea noastră, și adăpostiți de asprimea vremurilor cu care nu sântem obișnuiți.

Bătrânii cunosc timpuri când neajunsurile de care suferim noi la ei erau coplectate și de suferința sufletească care este mult mai mare.

Desbinarea între fiii aceleași patrii, grija pentru năvălirile din afară, și câte altele, erau amărăciuni pe care noi nu le cunoaștem.

Noi ne putem bucura de cele mai mari realizări, pregătite îndelung de părinții noștri.

Noi trebuie să fim demni de vremurile ce ne sunt date să le trăim. Bătrânii ne binecuvintează și ne învață cum trebuie să fim.

G. TALAZ

CONFERINȚA dela GENOVA

NOI ȘI RUSIA

După cum se știe la Genova oraș din Italia, s'au întrunit, reprezentanții țărilor europene, pentru a face stat, și a pune la cale cum trebuie să se lucreze pentru binele și refacerea tuturor, în urma ruinelor pricinuite de marele război.

Trebuia să se discute mai cu samă starea economică, și nevoile de care suferă fiecare popor. La această conferință a fost invitată și Rusia, împărăția fostului țar, astăzi guvernată de Sovietele bolșevice. A fost trimis ca delegat din partea Rusiei, un anume Cicerin care a făcut multă gălăgie cu diplomația lui în care lumea începuse să creadă.

Se așteptau toți la o susținere îndărjită, a principiilor de libertate, și drepturilor omului, dar n'a fost decât înșelare.

Noi vom vorbi numai de partea care ne privește mai mult pe noi.

Rusia revoluționară în a căror idei nu exista granițe între popoare, a dat dovadă de fățarnicie căci astăzi ne pretinde Basarabia. Nu-și dau samă conducătorii acestei Rusii, că Basarabia este a noastră ca un drept legitim fiind locuită de români, că a trecut de bună voe la patria mamă și că acest act a fost recunoscut de toate statele, la conferința de pace?

Nu credem acest lucru, căci

prea ar fi absurd,—dar se recurge la acest mijloc—cu aceste pretenții pentru ca noi să nule cerem tezaurul și obiectele de valoare, duse la Moscova cu garanția aliaților, în timpul războiului.

E rușinos și neomenesc să vedem asemenea lucruri tocmai din partea celor ce au jertfit o mulțime de lume, trămbițând dreptatea și fricța.

Ori conducătorii revoluției rușești poartă masca sub care se ascund aceleași legi cu aceleași pretenții ca pe vremea împăratului?

Toate faptele lor până acum ne îndreptătesc să spunem că nu se ajunge astfel la idealul în numele căruia au pornit revoluția.

De-ocamdată știm bine că Europa e dornică de liniște, de binele ce l poate aduce munca și cinstea, și Rusia pentru că nu recunoaște nici o datorie din cele ce i s'au dat cerând în schimb ceea ce nu este al ei, tulbură din nou armonia dintre popoare.

Ea pare a fi susținută de Germania dar de bună samă că nici una nici alta din aceste două țări, nu-și dă seama de icoana îngrozitoare a celor ce mor de foame, datorită nebuliei lor.

DORINȚA

Vino 'n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.

Și cu brațele întinse
Să alergi la piept să-mi cazi,
Să-ți desprind din creștet vâlul
Să-l ridic de pe obraz.

Pe genunchii mei șede-a-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate,
Or să cază fiori de tei.

Fruntea albă 'n părul galben
Pe al meu braț încet s'o culci,
Lăsând prada gurii mele
Ale tale buze dulci.

Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne vor c'un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt.

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei de-asupra noastră
Ori să cadă rânduri rânduri.

MIHAIL EMINESCU

PRIN SATE

Intr'o noapte de iarnă am po-
sosit la Ilie Vrânceanu din sa-
tul Florești... Era frig tare și'n
căsuța de lut a țărăului, focul
duduia vesel în soba largă.

Mătușa Zoia pregătise pentru
cină... Doi copii între 8 și 12
ani își învățau lecția pentru
ziua de școală, următoare...
Ilie Vrânceanu era bucuros
mult, că mă poate vedea, căci
ne cunoscusem într'o gară pus-
tită pe timpul războiului și de
atunci rămăseserăm prieteni,
deși depărtați unul de altul,
cine știe pe unde. Dânsul mă
întrebă de cum îmi petrecusem
viața în tot timpul acesta, și
părea atât de sincer în dorința
lui, încât nu mă putui opri să
nu-i povestesc cu deamănăntul
tot.

După masă vorbirăm despre
gospodărie, despre timpurile de
azi, despre război, și despre tot
ce interesează pe un om cinstit
și gospodăr în satul lui...

Îmi prezentase pe cei doi copii
și-mi spuse că sunt cu tragere
de inimă pentru carte; și mi
șopti la ureche încet ca să nu
audă ei.

Am de gând să-i dau la
învățatură mai departe. Le cum-
par și acum câte o carte de pe
la oraș și o citesc pe rând a-
mândoi și aflu și eu ce scrie
în ea...

Se opri o clipă de parcă s'ar
fi gândit la ceva sfânt, apoi, ri-
dicându-se de pe laviță trecu
în colțul de răsărit al casei.
Ridică o perdea a bă sub care
se ghicea, dăinuind iconarul, și
depe polița de sub iconar, ridică
un teanc de cărți și mi le aduse
să le văd...

Le ridică pe fiecare la rând,
cu sfînțenie, și atât de evlavios
vorbea despre ele, încât mă cu-

prinse și pe mine un respect
atât de profund, cum nu mai
avusesem nici-odată în fața unei
cărți. Mi se părea ca niște
plăci pe care sunt scrise legile
lui Dumnezeu, și care nu fusese
atinse, decât de mâini unse cu
aromele cele mai scumpe...

Iată „Pătimirile lui Sfântul
Ioan”, povestea aceasta, care
înaltă pe om atât de mult, în-
cât și cea mai mare durere mi
se pare ca un balsam prin care
se vindecă sufletul.

Iată „Amintirile lui Creangă”
în care toată copilăria cu bu-
curiile și necazurile ei, ne trece
pe dinaintea într'o învățură de
de dealuri și lunci înflorite, de
cer albastru și adânc, ca și cre-
dința copilăriei noastre. Apoi
„Povești culese din popor”,
„Doinele lui Alexandri”, „Drep-
tate” de Alexandru Vlăduț și
altele tot atât de prețioase.

Și această comoară era în
casa lui Ilie Vrânceanu, ca un
izvor de nesfârșită bucurie. A-
ceasta se zărea în ochii celor
patru, prin scânteiuri străluci-
toare, răsfrângându-le lumina
din adâncul sufletului lor...

Se făcuse târziu, când în gla-
sul dămol al țărăului se sfâr-
șiră cele din urmă cuvinte ca
un ecou de rugăciune.

Cei doi copii ascultaseră li-
niștii, rezemați cu umărul unul
de cellalt.

Numai focul îngrijit de mătușa
Zoia, ardea neîntrerupt, arun-
când pe pereți jocuri nelămurite...

Afară era frig, dar noaptea
senină și fără vânt, cu cerul
înstelat și albul pământului în-
zăpezit părea un basm care în-
cepe.

G. TALAZ

CREȘTEREA ÎN FAMILIE

„În vremea aceia s'au apro-
piat ucenicii către Isus grăind:
Oare cine este mai mare în im-
părăția cerurilor? Și chemând
Isus un prunc, l-a pus pe el în
mijlocul lor și a zis: Amin gră-
esc vouă; de nu vă veți întoarce
și vă veți face ca pruncii, nu
veți intra întru împărăția ceru-
rilor. Și cine va primi pe un
prunc ca aceasta întru numele
meu, pe mine mă primește. Iar
cine va sminti pe unul din a-
cești mici, cari cred întru mine,
mai de folos iar fi lui ca să-și
spânzore o peatră de moară de
grumazul lui și să se inee întru
adâncul mării”. (Matei, 18, 1-6).

Nicăiri nu găsim o afirmare
mai frumoasă a importanței cop-
ilului; nicăiri o muștrare mai
pătrunzătoare pentru cei ce nu
se îngrijesc de creșterea copiilor,
„mintindu-i”, ca în aceste cu-
vinte mărețe ale Mântuitorului!

Vechiul scriitor grec Euripide
zicea: „Dulce e lumina soarelui,
dulce e și priveștiștea unei mări
liniștite, a unui râu mare, a pă-
mântului, care înfloresce primă-
vara. Mai sunt încă o mie de
daruri dulci, dar credem, femeie,
că nu este priveștiștea mai dulce
decât a vedea după tristețea unei
viați singuratice înflorind copii
frumoși în casa noastră”. Am
mai putea spune aici și cuvân-
tele altor înțelepți ai lumii, cari
glăsuiesc despre copil, dar nici
unul nu se ridică la înălțimea
cuvântului lui Christos.

Copilul e unica avere, care
ne rămâne după moarte. Toate
le perdem, când murim. Ceva
insă rămâne: că am fost pă-
rinți și am dat viață unor copii,
cari prin viața lor sinistă vor
îngriji de nemurirea numelui
nostru.

Copilul e centrul lumii pentru
părinți, pentru că „a lui este
împărăția cerurilor”, iar „cine-l
va sminti, să se inee întru a-
dâncul mării”. El e un bun în-
credințat lor pentru că să des-
volte în el tot ce e bun spre
fericirea lui și a societății, în
care va trăi.

Minutat în legăturile dintre
părinți și copii și faptul, că cei
mici sunt și ei educatorii pă-
rinților lor. Din ziua, când co-
pilul intră în viață, începe și
munca lui educativă asupra pă-
rinților. Priviți numai la oameni
înainte de a avea copii, apoi
după aceea! Părinții nu mai sunt
aceiași, căci li se schimbă felul
gândirii. Copilul nu cunoaște
prefăcătoria, el e sincer față de
toată lumea, iar pilda aceasta o
urmează, trebuie să o urmeze și

cel din jurul lui. De la copil mai
învață părinții răbdare, ertare,
milă față de cei slabi. Copilul,
după ce e mai mărișor, începe
să surprindă pe părinți cu în-
trebări despre Dumnezeu. Nu
e și aceasta o învățatură pentru
părinți să si înalte sufletul către
Cel de sus? Cât timp vor fi co-
pii pe pământ, lumea nu va în-
ceta să întrebe după Dumnezeu.
În copiii noștri avem partea cea
mai frumoasă din împărăția ce-
rurilor.

Progresul civilizației nu pro-
duce numai fructe bune pentru
omenire. Între cele rele trebuie
să punem în rândul întâiu nă-
suița unora de-a avea cât mai
puțini copii. Din fericire, păca-
tul acesta nu a pătruns încă la
poporul nostru de la sate, dar
se găsește la orașe. Poporul stă-
pânit de acest păcat e amenințat
să peară. Între țările Europei,
unde păcatul acesta e mai răs-
pândit, locul de frunte îl ocupă
Franța. Francezii lămânați înțe-
leg pericolul, care așteaptă pa-
tria lor din cauza aceasta, de
aceia sunt mereu în căutarea
mijloacelor, care să-i abată pe
cei păcătoși de pe drumul gre-

șit. Să nu uțăm apoi, ceica
umbli să nu albă copii mulți,
o fac aceasta din motive josnice,
ca să poată trăi în lăx și fără
grijele, pe cari le au avut pă-
rinții lor până ce i-au crescut.

Nici un popor n'a înțeles atât
de bine ce e folositor statului,
ca Romanii cei vechi. De aceea
se și bucura la ei cetățeanul,
care avea copii; de o cinstă
deosebită și de anumite privi-
legii (drepturi, pe care nu le
are altul). Consulul, care avea
cei mai mulți copii, primia, la
instalare, cel dintâi fasciile (le-
gătura de nule), tot el își a-
legea cei dintâi provincia, pe
care să o administreze ca pro-
consul. Locul cel dintâi în se-
natul român, era rezervat se-
natorului, care avea numărul
cel mai mare pe copii. Pe a-
cesta îl întrebau cel dintâi, când
era vorba de a aduce o hotă-
râre. Cetățeanul, care avea co-
pii, putea să ajungă în magis-
tratură înainte de a fi implinit
etatea prescrisă de legi, căci
fiecare copil al lui îl dispensa
de un an.

Cinstirea părinților cu copii
o găsim la toate popoarele, cari
se bucură de sănătate trupezască,
dar mai ales sufletescă.

V. L.

DIN ISTORIA NEAMULUI ROMÂNESC

Domnitorii din Transilvania

— Administrația și Justiția —

Din cele spuse anul trecut, ci-
titorii noștri își vor aduce aminte,
că la năvălirea Ungurilor pe pă-
mântul românesc aceștia au a-
flat pe Români sub stăpânirea
unor voievozi independenți, pă-
strând încă în parte legătură cu
domnitorii de dincolo de Du-
năre. Întărind-se stăpânirea re-
gilor Ungariei și peste Transil-
vania, aceștia numiau un locți-
tor al lor la noi păstrând nu-
mele românesc de voevod, un-
gurește *voiva*. Acesta avea să
indeplinească poruncile regelui
Ungariei, să se îngrijească de
încălzirea birurilor, să adminis-
treze cetățile întărite, iar în timp
de război să comande trupele
recrutate din Transilvania. Une-
ori erau și câte doi voievozi re-
gesti, ajutați și de vicevoievozi.

La anul 1541, Turcii ocupă
Buda și curând după aceea Alba-
Regală, amândouă reședințe ale
regilor Ungariei, și cu ele deo-
dată întreg mijlocul Ungariei, a-
decă tocmai partea, în care lo-
cuia și locuiește și acum popo-
rul maghiar în masse compacte.
Partea de apus a Ungariei a a-
juns sub stăpânirea împăraților
cu reședința în Viena, iar Tran-
silvania și părțile vecine ei la
apus, precum și Maramureșul
au rămas Principat independent
de vechea Ungarie, dar tributar
Turciei, ca și celelalte două
principate românești, Muntenia
și Moldova. În fruntea țării ră-
mase tot un voevod, ales de no-
bili, uneori pus de Turci. Nici
în Transilvania, domnia voevo-
zilor nu era ereditară, adevă-
tă drept de moștenire din tată în
fiu, ceace a produs, ca și în
Moldova și Muntenia, mult rău
țării din cauza certelor pentru
domnie.

Statul domnesc se compunea
în Transilvania din mai mulți
consilieri, slujba cărora nu se
deosebia mult de cea a boerilor
mari din divanurile Munteniei
și Moldovei. Erau apoi slujbașii
mai mari și mai mici ai curții
domnești, cari purtau numiri la-
tinești, spre deosebire de cele
slovenești din Dacia inferioară.

Administrația nu era la fel în
toată Transilvania. Ținuturile, în

cari locuiau Săcuții în majoritate
(județele de azi Ciuc, Odorheiu,
Treșoafne, apoi în număr mai
mic și în câteva județe vecine,
erau împărțite, după vechiul o-
biiciu românesc, în *scaune*; tot
așa era împărțirea în ținuturile,
unde aușeră să stăpânească
Sașii. Cealaltă parte a Transil-
vaniei era împărțită în județe
numite *comitate*. Locuitorii din
comitate, aproape toți Români,
gemeau în jugul iobăgiei. În frun-
tea comitatelor erau prefecți,
peste părțile de comitat pretori
lumii ungurește *solgabiro*, cea
ce însemnează *judele slugilor*.

Administrația în comitate era
făcută numai de așa numiții no-
bili (boeri), în cari nu era însă
nimic nobil, căci se gândeau nu
cum să stoarcă mai mult
pe Români și să le răpească și
cele din urmă firimituri de drept,
ce le mai rămăsesse.

În partea locuită și de Sași,
căpetenia se numea *jude regesc*.
Funcționarii români nu erau su-
ferinți, numai satele curat româ-
nești își aveau pe judele lor
român. Boerii unguri nu se pu-
teau amesteca în administrarea
acestor ținuturi.

Justiția era cât se poate de
barbară. În comitate, ea se in-
deplinea tot numai de către bo-
ieri și era astfel alcătuită, încât
boierii călcători de lege să fie
pedepsiți cât mai ușor sau să
scape chiar, iar iobăgii români
să fie cât mai aspru pedepsiți.
E destul să amintim, că Românul,
care fura preț de peste 2 flo-
rini (4 lei) era pedepsit cu spân-
zurătoarea!

Legile se votau de către deta-
(camera) Transilvaniei, compusă
numai din nobili și reprezen-
tanții Sașilor și ai Săcuilor. Ro-
mânii nu aveau deputați.

Toate legile Transilvaniei,
au fost strânse în colecțiunea
numită *Aprobate și Compilate*.
Această colecțiune de legi bar-
bare e o vâșnică rusine pentru
boerii unguri și ajutoarele lor,
Sașii și Săcuții.

Victor Lazăr

FOIȚA GAZETEI „CULTURA POPORULUI”

Cântarea României

(urmare și sfârșit)

LVII.

Viforoase erau vremile cele
vechi... dar oamenii se nășteau
tari... pământul era acoperit de
dărmăturile și de trupuri moarte...
dar din acele câmpii ce fume-
gau de pârjol și de măcel, se
înălțau strigări de biruință și
de libertate! Ticăloșie și moarte
sunt și acum... dar unde e li-
bertatea și biruința?... Ce ar fi
ajuns patria astăzi, dacă stră-
moșii noștri ar fi dormitat și
ei!...

LVIII

Deșteptate, patria mea! bi-
ruie-ți durerea... E vreme ca să
ești din amorfite, semănție a dom-
nitorilor lumii! Aștepți oare,
spre a învia ca strămoșii tăi să
se scoale din mormânt? Într'a-
devăr ei s'au sculat și tu nu
i ai auzit; ei au grăit și tu nu
i ai auzit.. Cinge-ți coapsa și
ascultă. Ziua dreptății se apro-
pie... toate popoarele se mișcă...
căci fortuna mântuirii a înce-
put!..

LIX

Nu ți s'a zis prin gura unei
slugi a Domnului: „Dumnezeul
„părinților voștri se va îndura de
„lacrimile slugilor sale și va
„scula pe unul dintre voi, care
„va așeza pe urmașii voștri ia-
„răși în volnicia și puterea lor
de mai înainte..?”

LX.

Deci timpul sosit'a!... Semne
s'au ivit pe cer... pământul s'a
cletinat de bucurie... un bles-
tem groaznic s'a auzit despre
apus și toate popoarele s'au
deșteptat!..

LXI.

Cinge-ți coapsa, o țara mea...
și-ți întărește inima... Mează-
noapte și mează zi, apusul și
răsăritul s'au luat la luptă...
urlă vijelia... Duhul Domnului
trece pre pământ!..

(SFÂRȘIT)

15 MAIU LA BLAJ

Blajul e orașelul ardelean, care dovedește mai mult decât oarecare altul din cuprinsul întregii noastre țări, că locul sfîințește pe om, ci el sfîințește locul.

Așezat aproape în mijlocul Transilvaniei, lângă râul Târnavelor, a sărbătorit în anul 1922 pe episcopii romîni greco-catolici și a văzut înfrîntându-se în cuprinsul lui, la anul 1849, cele dintăi școale românești mai înalte de pe înfrîntul pământului românesc. De aici școalele de Blaj, unde au învățat și Maier și Micu, s'au răsădit din belșug razele de aur națională asupra neamului nostru.

În anul 1848 românii din Ardeal nu mai puteau suferi asuprirea dușmanilor de multe veacuri, tot ce a fost ales, ca poposul și cu frunzașii lui să adunarea cea mare pe Câmpul Libertății, unde au răzbit și pretins cu putere rădăcina neamului nostru de venetici prapășiți pe pământul românesc. Dar fiind că nu voiau să înțeleagă timpul, poporul român din Transilvania a pus, ca și în alte veacuri înainte de a se lăsa pe mâna și după greșelile cari au ținut până în anul 1849, au lăsat să se înțeleasă o parte mică din drepturi. Mică a fost ea, căci i-a trădat după împăratul dându-i din pe mîna asupritorilor vechi.

În mîni din Transilvania sărbătorit totdeauna ziua 15 Maiu, sub stăpînirea lui pe sub ascuns, de cînd înfrîntarea unității naționale cu toată caldura, care produce răvna de-a cinsti înaintașilor, cari s'au lăsat muncind și murind pentru mîntuirea neamului.

În acestă zilele de 14 și 15 mai vor rămănea neșterse înmintirea celor ce au luat la sărbările dela Blaj și au zis de ele.

Peste 1500 de elevi dela școale normale, civile și licee din toate părțile Transilvaniei și cei 1500 de elevi și eleve din Blaj, patru licee din București și cel din Ploiești, peste 200 de profesori, au adus trenurile la Blaj. Dintre oaspeții amintim numai pe P. S. L. episcopii romîni greco-catolici dela Lugoj și Gherla, reprezentantul I. P. S. S., mitropolitul ortodox dela Sibiu, de Constantin Banu, ministrul cultelor din București, dl Marin Ștefănescu, președintele „Culturii Poporului”, dl Al. Vaida, M. Hai Popovici ș. a. Popor mi!

Duminecă s'a produs elevii și elevele, seara un concert mare, puțin obișnuit și în orașele cele mai mari.

Luni, după serviciul divin, defilarea școalelor și a publicului spre Câmpul Libertății. În mijlocul mulțimii un car alegoric, care reprezenta România veche îmbrășșand surorile ei, provinciile liberate. Urma o ceată de mândri Moși cu Avram Iancu în frunte.

Pe Câmpul Libertății vorbiri îndemnatore la dragoste de neam din partea mai multor, între cari și președintele societății noastre, apoi reînnoțirea în piața cea mare a Blajului, unde s'a lăsat hora mândră și frumoasă. Nu s'au uitat nici mormintele celor ce au murit în slujba neamului, la cari s'au făcut un pelerinaj. S'au vizitat institutele de cultură din Blaj.

A fost însuflire mare, iar Blajenii au dovedit din nou, că țin să fie Români primitori de oaspeți, după vechiul obicei românesc.

În amândouă zilele au domnit o ordine perfectă, așa cum suntem obișnuiți să găsim totdeauna în Blaj.

Dorim ca acest Blaj, modest ca înfrîntare, dar uiaș în fapte mari, să rămăna pururi pilda vrednică de urmat de felul cum trebuie muncit pentru ridicarea culturală a neamului nostru.

DASCALUL LAZAR

Vorbe înțelepte

Om bun nu este acel ce sfătuește pe altul să facă bine, ci acela care face binele singur.

Porumb (cucuruz, popușoiu) nemțesc

Vodă Carol (intăiul Rege al României, mort la 1914), la scurtă vreme după urcarea sa pe tron, a colindat țara, ca să vadă orașele și plaiurile, și să-și facă o idee generală despre frumusețile noii sale patrii.

El era întovărășit de Mihail Kogălniceanu, (ministru și istoric).

La o masă dată de primăria unui oraș se servi la urmă porumb fierț. Domnitorul încercă să l tăie cu cuțitul, ca să ducă bucățică cu bucățică la gură și să mănânce boabele.

Lucra foarte greu, la care furculița și cuțitul aveau prea puțin succes.

Kogălniceanu observă truda lui Vodă și îndrăzni:

— Maria ta, porumbul nu se mănâncă așa. Îi apuci cu mîinile de cele două capete și fci așa.

Și duse porumbul la gură și începu să apuce cu dinții boabele, cari dispăreau în voluminosul său stomac.

Domnitorul făcu la fel și se declară mulțumit.

După cîtva timp în alte împrejurări, Mihail Kogălniceanu, poștit la masă la Palat, fu servit, între altele, cu crenvișți, (cărnați mici nemțesci, care se mănâncă cu hrean).

El luă furculița și cuțitul, ca să mănânce după rîndueala dela masa regală, dar cînd le înfrîse în picuța subțire a delicatului cîrnaț, sădîră stropii pe față pe guler și pe cravată...

Vodă Carol răsă cu poftă, își amîni plimbarea de odinioară și i zise:

— Domnule Kogălniceanu, asta e porumb... nemțesc și se mănâncă așa...

Rupsse crenviștul în două și începu să-l ducă cu mîna la gură.

„Unio“

Ingrijirea gunoiului

Dacă treci printr'un sat și vei vedea în fiecare curte curgînd zeama de gunoi în stradă, iar în curte gunoiul acoperind loc mult, să știi, că e vorba de un sat românesc. Cel puțin așa zic străinii și pare că ar avea dreptate. În ținuturile României, unde gunoiul vitelor se întrebuințează ca îngrășămintă pentru locurile de arătură, nici acum mulți nu vreau să înțeleagă, că tocmai zeama de gunoi e aceea, care dă gunoiului puterea cea mai mare de îngrășat. De aceea trebuie să ingrijim ceva mai bine de grupa de gunoi.

Groapa să nu fie prea adîncă, ca să putem scoate ușor gunoiul din ea la cărat. În groapă să nu se poată scurge apa de ploaie. Gunoiul să nu fie în bătaia soarelui, căci acesta fură mult din puterea lui. De aceea să l grămădim în un loc umbros, punînd chiar decătre soare copaci, fie salcâmi, fie castani. Canalul pentru scurgere din grajd să ducă la groapa de gunoi.

Groapa de gunoi să fie la o depărtare de cel puțin opt metri dela fântăna (puțul) din curte.

—

Soarele în butoi

Vă aduceți aminte de poveștile copilăriei cînd bunicuța cu părul suriu vă povestea despre proștii ce încercau să ducă într'o casă ferestre, lumină, ținînd la soare o ladă pe care acoperin-o brusc cu un capac o duceau, întă în casă. Și copiii rădeau să se strambe și nu puteau să creadă una ca asta. Totuși se găsesc și astăzi oameni cari să înșele cu acest episod de poveste copilărescă o întreagă lume. Faptul s'a petrecut la Paris. Poliția și facultatea de farmacie au fost anunțată de apariția unui medicament magic, care avea proprietatea să vindece în acelaș timp bătăturile și pneumonia.

Delegații acestor două instituții și comisarul M. Dazau s'au transportat la locuința vrăjitorului modern. În pragul unui pavilion drăguț au fost primiți

de un bătrînel simpatic care le explică pasiunea lui pentru știință mai ales că era pensionat din serviciul poștelor. De asupra casei sale o antenă prinde razele soarelui, o sîrmă le conduce în butoaie umplute cu apă sub presiune. Se adaugă pilitură de fier, se filtrează apoi lichidul, se pune în sticle, și se vinde cu mare succes. Soarele, tatăl ființelor și vegetalelor, e astfel pus la sticlă și aduce vindecarea oamenilor suferinzi.

Prețul natural e foarte ridicat. Pentru oamenii săraci însă este și un butoi popular în care cine suferă poate să întindă mîna și să bea apa din pumu.

Până una alta poliția a arestat pe ciudatul binefăcător și pasionat al științei făcîndu-l să se gîndească cum și-ar putea aduce soarele în noșă-i locuință.

STĂRPIREA PĂDUCILOR ROȘII DE PE POMI

Păduchi roșii sînt insecte foarte mici, cari stau în număr mare unii lângă alții acoperiți fiind ca și cu o lînă albă. Cînd îi strivim, esă din ei o colorare roșie ca sîngele. Ei se așeză numai pe meri și anume pe rîni proaspete și pe vîrfurile mlădișorilor celor nouă. Cei așezăți în rîni mărului (în coajă, în crăpături) opresc vindecarea și măresc rana, producînd și alte boale la măr. Cei de pe mlădișele tinere produc niște umflături și împiedică creșterea și rodnicia lor, căci sug tot sucule pomului, așa că aceasta se îmbolnăvește.

Sunt ani, în cari păduchii aceștia se înmulțesc din seamă afară, așa că crengile sunt pe partea de jos toate albe, apoi iar sunt ani, cînd dispar cu totul.

Pentru stărpirea lor se recomandă multe mijloace, dar cei care s'a dovedit mai buni și mai ușor de aplicat e următorul:

Luăm un vas de tinichea (pien, blech), îl punem într'o cratiță (tingire) cu apă ferbinte, turnăm în vasul de tinichea spirt denaturat și colorform (sacșez), cu care își freacă lautarii arcușurile de la violină (d. bla) și mestecăm cu un bețșor, turnînd

mereu cîte puțin spirt, până căpătăm un fel de ulei subțire. Uleiul acesta îl punem într'o sticlă cu gât mai larg, pe care o astupăm bine. Dacă se îngroașă uleiul, mai punem spirt denaturat, ca să se subție.

Cu uleiul acesta ungem bine toate locurile, unde vedem albeața, care acoperă păduchii. Spiritul omoră păduchi numai decăt, iar colorformul astupă cu uleiul lui locul așa de bine, în cît se prăpădesc și ouăle păduchilor.

Cu uleiul acesta e bine să ungem orice racă de pe pomi, fie unde am tăiat crengi netrebnice, fie de alt fel.

Recomandăm tuturor, cari au meri atacați de jivini, să întrebuințeze leacul nostru. Un măr e o comoară frumoasă și e pagubă să lăsăm să se prăpădească înainte de vreme.

SFATURI

Rîni în coaja pomilor. Rînilor, cari se fac în coaja pomilor, nu e bine să le lăsăm neîngrijite, căci în locul lor se așeză tot felul de jivini, cari strică pomului, afară de aceea se fac tot mai mari și mănăncă și în lemn. De aceea orice rană trebuie curățată mai întăiu cu un cuțit tăios, apoi o ungem sau cu ceară de altoit sau cu untură (unsoare) de porc sau o vopsim cu vopsea de ulei.

FOIȚA ZIARULUI „CULTURA POPORULUI“

Gîndirea Românească

Românii suntem un neam de cari ne iubim țara și în Dumnezeu. De aceea, țara noastră este una de cele mai bogate și mai frumoase din lume. Noi suntem să fim o dată o pildă de înfrîntare cîminte printre celelalte nații. Aceste două lucruri: înfrîntarea în Dumnezeu și dragă de neam, ne-au mîntuit recut, atunci cînd streinii se lăsată asupra noastră spre răzbi. Ele ne vor fi pavăză împotriva și în viitor, pentru poporul nostru să fie o pildă de mîntuire printre celelalte neamuri.

În această frumoasă învățătură, să rostită de alungul veacu-

rilor de către părturarii noștri. Dar ea nu a fost încă destul de răspîndită în mulțime. De aceea, una din cele dintăi grije ale „Culturii Poporului“, este ca s'o facă cunoscută celor mai mulți, pentru ca astfel, să știm cu toții cît de vrednici ni-au fost părinții, și cît de vrednici trebuie să fie și copiii.

Începem astăzi cu învățăturile lui Neagoe Basarab, fost domn al Țării Românești, pe la anii 1512—1521, adică acum 500 de ani. De îndată vom vedea cîtă cîmîntenie este în sufletul acesta românesc, care crede în Dumnezeu și își iubește țara.

Neagoe Basarab a fost un domn adînc cucernic, dar mare

iubitor de neam. El a pus să se zidească minunata mănăstire dela Curtea de Argeș, pe care poporul o cunoaște din povestea meșterului Manole. Pentru ca să ajungă banii trebuincioși acestei zidiri, soția sa, Doamna Despina, și a vîndut podoabele sale prețioase.

Cum să nu ne simțim mândri că suntem Români, cînd astfel de suflete mari au fost părinții noștri? Iată cîteva din învățăturile pe care Neagoe le lasă moștenire fiului său Teodosie!) Din ele se vede destul de deslușit că Românii nu au voit raul altora, ci numai să trăiască cu cinste în țara dată lor de Dumnezeu. Și în aceasta le stă mărirea, care va să fie o dată lozincă întregii lumi.

1) Cartea lui Neagoe, a fost tipărită din nou de marele nostru învățat Nicolae Iorga: *Învățăturile lui Neagoe*, Valenii de Munte, 1910.

„Iubitul meu fiu! Mai înainte de toate, se cade să cinstiți și să lauzi neîncetat pe Dumnezeu, Cel mare, și bun și milostiv, și ziditorul nostru cel înțelept, și ziua și noaptea, și în tot ceasul, și în tot locul; și foarte se cuvine să l slăvești și să l mărești, cu glas necurmat și cu cântări neparăsite, ca pe cel ce ne-a făcut, și ne-a scos din întuneric la lumină și din neștiință la înfrîntă. Și într'u nimica să nu lăsăm soarta diavolului, vrășmașul lui Dumnezeu și pierzătorul sufletelor noastre, să ne lăsăm să ne stăpînească, ci totdeauna să rugăm pe Dumnezeu cel milostiv... nouă se cade să pășim și să călcăm drept, spre cele cerești, și cu trupul și cu capul, ca nu cumva să ne lăcăm în lucrurile cele trupești, și lămești, și putrede, și trecătoare. Drept aceea, iubitul meu fiu, să fii milostiv tuturor oa-

menilor și tuturor neroadelor care ți le va da Dumnezeu pe mîna ta, pentru care însuși Domnul Dumnezeu nostru și mîntuitorul nostru Isus Hristos și-a vîrsat sîntul său sînge...

Împărățiile și Domniile acestea de pe pământ sînt în mîna și voia lui Dumnezeu; și în neputerea noastră; iar împărăția cea cerească este în voia noastră, și ni-o va da Dumnezeu, numai de vom vrea noi. Zice Hristos în Evanghelie: „Nu îngropați avuția voastră în pămînt, unde putrezește și se strică, și furii o sapă și o fură, ci strîngeți avuți în cer, unde nici furii nu o sapă, nici rugina nu o strică. Pentru că, unde va fi avuția voastră, acolo va fi și inima voastră“. Adevărat că noi știm că legea este sufletescă, iar noi trupești și supuși păcatelor. Cugetul și in-

(urmăre pe pagina a 4-a).

ÎNTÂMPĂRILE SĂPTĂMĂNEI

Culturale

Căsătoria Regelui Alexandru cu Principesa Mărioara. După cum se anunță din București, va avea loc la începutul lunii lunie a. c. Familia Regală Română sosește la Belgrad la 30 Mai ora 5 p. m. Un tedeum va avea loc atunci la Catedrală, iar seara un banchet la Palatul Regal. La 31 Mai vor fi primite delegațiile diferitelor curți regale. Vor sosi la Belgrad principele moștenitor al Angliei, precum și principii: belgian, italian și grec. Cununia va avea loc la 1 lunie în Catedrală. După banchet și defilare, perechea regală va pleca la Castelul din Slovenia.

Dar pentru biserică. Prea cuvioasa Penelopia Tăbăcaru soția defunctului preot Constantin Tăbăcaru din satul Toporăști, jud. Vaslui, a donat bisericii Sfinții Voevozi din acelaș sat, o icoană mare în ulei, reprezentând pe Iisus Mântuitorul, binecuvântând pâinea.

Inaugurarea unui cimitir. În orașelul Slobozia, al doilea centru principal al județului nostru, așezat pe apa Ialomiței la întretăierea a trei linii ferate, au avut loc înălțătoare și pioase serbări. În ziua de 6 Mai (Sf. Gheorghe) s'a făcut inaugurarea cimitirului de onoare al aliaților, botezul și predarea drapelului societ. „Locot. colonel Ion Popescu” a demobilizaților din Slobozia și desvelirea monumentului ridicat în memoria prințului arab Gheramia Mahomed, ucis de germani.

Solemnitățile au avut un caracter deosebit prin numărul cel mare al participanților și entuziasmul cald care a domnit. Cu toată vremea rea, cu toată furtuna care se transformase în vijelie că nu se putea vedea la câțiva pași din cauza prafului, populația orașelului și a satelor vecine umpluse câmpia din fața cimitirului.

telepciunea celor trupești sânt moarte, iar ale celor sufletești sânt pline de viață și de pace. Drept aceea, tot omul, sau împărat, sau sărac, sau Domn, sau cărmuitor, este dator să se păzească din tinerețele sale, cu frică și cu cutremur, de toate spurcăciunile trupesti, care sânt din ațățarea și din îndemnarea Diavolului... Când auziți că vin la voi soli mari cari cred în Domnul nostru Isus Hristos și Prea cūratei lui maici, voi să trimeteți înaintea lor cinst, și bucate, și băutură din destul, până vor veni la Scaunul vostru cel domnesc.

Și atunci toți boierii voștri să fie strănși lângă tine să nu se deslipească. Iar boierii cei tineri să fie împodobți cum se cuvine, și să stea toți, de-a rândul, împrejurul tău. Asemenea și alte slugi, toate, să stea, pe rând, care unde-i va fi locul.

O expoziție olteană-bănățeană. Ziarul „Știrea” din Craiova, propune ținerea unei expoziții a produselor Olteniei și Banatului, în parcul Bibescu din Craiova, cu scopul de a face cunoscute produsele acestor părți ale țării și pentru a strânge legăturile cu Banatul.

In susținerea acestei propuneri ziarul „Știrea” scrie: „Oltenia și Banatul prin trecutul istoric sunt strâns legate, existând emigrări de olteni în Banat și bănețeni în Oltenia.

Satele noastre din Dolj, ca; Catanele, Tunarii, Călărășii, Bârza, Drănic, Horezu-Poenari, Gâng'ova și Negoiu sunt sate la origină populate cu bănețeni.

Azi când suntem uniți, se impune întărirea legăturilor de veche afinitate etnică și mai mult cu ajutorul organizării unei expoziții uni olteană bănețeană.

Șezetori culturale. Din inițiativa D-nei Marta Iepure Fabian, prezidenta „Reuniunii Regina Maria” a femeilor române din Baia Mare și jur, s'au organizat în localitate și satele înconjurătoare șezetori culturale. Împreună cu elevele școlii Medii s'au executat dansuri, declamații și cântece naționale.

Conferințele au fost vorbite de Doamnele din Comitet. Șezetorile vor urma și de aici înainte.

Casă de citire. În comuna Poenele, jud. Dâmbovița, a luat ființă din îndemnul învățătorului Ioan Nicolescu-Poenele, o bibliotecă sătească numită biblioteca: „I. C. Vissarion” condusă de un comitet. Biblioteca, deși e înființată abea de o lună (dela 20 Martie a. c.) posedă însă până acum 485 de volume din care peste 200 au și fost legate cu școlarii.

Deci să alegi dintr'înși câțiva oameni vrednici și să i trimiți să cheme solul, să-și dea solia, iar tu să șezi și să cugești de cele dumnezeiești, iar nu de cele lumești și de nimic. Și, după ce va veni, ta să ascuți toate cuvintele lui cu socotnță și cu luare-aminte, sau de vor fi bune, sau rele, sau blânde, sau aspre, Toate să le ții în mintea ta și nimic dintr'însele să nu uiți, și nici să te bucuri mult căci va spune și va zice cuvinte de rău. Ci-l întreabă de toate cu blândețe și cu smerenie. Nu vă sfătuiți numai în sine-vă, ci de toate singuri întrebați pe boierii voștri și pe sfetnicii voștri. De vor veni asupra voastră vrășmașii voștri, și veți vedea că sânt cu putere mai mare decât voi, iar prietnicii voștri vă vor speria, ca să ieșiți din țara voastră, să prăbegiți; — să nu credeți pe acei prieteni și îndemnători ai voștri.

Din țară

3 și 15 Mai la Blaj. La 3 și 15 Mai se va sărbători la Blaj adunarea de pe Câmpia Libertății. La această sărbătoare vor participa Români din toate unghiurile țării.

Aeroplane clădite în țară. La Cotroceni au fost sfințite cele dintâi 10 aeroplane românești, pregătite în țara noastră în ateliere românești. Vor fi folosite pentru comunicația aeriană.

Lefurile (salarile) învățătorilor. Cea mai mare pedecă pentru înaintarea noastră culturală, fără de care nu putem fi stăpâni adevărați în România noastră, e lipsa de învățători. Ca să ajungem să poată învăța fiecare copil de Români carte, ne-ar mai trebui mult peste zece mii. Tineretul nostru nu se prea îndemna pentru cariera de învățător, fiindcă lea nu ajungea pentru traiu. Anul acesta s'au stabilit niște lefuri mai bune, și anume: Învățătorii și conducătorii de grădini de copii dela orașe primesc în cei dintâi doisprezece ani de serviciu câte 800 lei pe lună, dela 13 ani în sus câte o mie de lei. La sate primesc în cei dintâi trei ani 600 lei, dela 4—6 ani 700, dela 9—12 ani 800 și dela 12 ani în sus o mie de lei pe lună. Fiecare mai primește tot din cinci în cinci ani câte o gradăție de 25 la sută, adecă a patra parte din lea, cu totul patru gradății, așa că după 20 de ani de serviciu fiecare învățător are lea de două (doisprezece).

La orașe mai primesc un adaos de scumpete de 300 lei, la sate de 200 lei lunar. Cei dela orașe mai primesc și indemnzație de locuință (banii de cvartir) și anume cei însurați și cu copiii 25 la sută, cei fără copii 20 la sută, cei neinsurați 15 la sută. Cei dela sate primesc locuință în natură.

Acum putem zice, că și învățătorii, cari trebuie să-și vadă numai de coala și de cultivarea poporului nostru, au un traiu mai omenesc.

Biserică distrusă de incendiu. Un violent incendiu a distrus astă noapte biserica Căramidari-de-jos din str. Piscului din București.

Credeți că nu vă voiesc binele, — că eu am fost pribeag, și de aceea vă spu că este traiu și hrană cu nevoie pribeșii. Pentru aceea, să nu faci așa, că mai bună este moartea cu cinst, decât viața cu amar și cu ocară. Nu fiți ca paserea aceea ce se chiamă cuc, care-și dă ouăle de le clocească alte pasări și i scot puii, ci fiți ca șoimul, și vă păziți cuibul vostru. Deci, de veți vedea pe niscare limbi păgâne să se pornească asupra voastră, cu oști grele și cu putere mare, voi nu vă împotriviți lor și să vă bateți cu danșii într'acel ceas, ci socotiți a li slobozi din unghiile voastre vânat (adică avuție să li dați să mănânce), ca să se sărăsească de voi; cum și vulturul lasă pe șoimi. Iar, dacă veți vedea că nu vor să se învoiască, voi nu vă temeți de danșii, nici de oștile lor cele multe, ci luați pe Dumnezeu a-

Un nou soi de omizi s'a arătat în comuna Vulcan din Țara Bârsei (jud. Brașov). Sunt păoase, de grosimea unui creion, au pe partea dinapoi a corpului niște puncte galbene. Nu le mănâncă nici găinile, nici găștele sau rațele. După ce au mâncat toată iarba din livezi, s'au apucat de ovăz și de grâul de primăvară. De grâul de toamnă și de seacă nu se ating. Ele s'au ivit în număr atât de mare, încât intrând în canalele de apă făcote pentru udatul locurilor au acoperit fundul lor până la o adâncime de zece centimetri. Plugarii de acolo se tem, că vor prăpădi și porumbul și sfecele de zahăr. Până acum nu s'a aflat nici un mijloc pentru stăpîrea lor.

Deraierea unui tren în Basarabia. Trenul de marfă No. 3250 a deraiat ieri între stațiile Zloști și Schineasa din Basarabia. Toate vagoanele s'au răsturnat. Câțiva soldați, lucrători și frânari au fost răniți.

În Basarabia e liniște. Ziarul „Lupta” publică un interviu cu un ministru despre situația din Basarabia. Acesta a declarat că nu corespunde deloc adevărului știrea că în Basarabia ar fi o stare de spirit foarte agitată fiind că se așteaptă un atac la Nistru din partea bolșevistilor. Sunt scorțituri, și acele știri care vorbesc de tulburări z lince în Basarabia și că s'ar fi făcut concentrări de trupe acolo. Din știrile demne de încredere sosite, reiese că domnește liniște deplină și dacă au fost câteva incidente la Nistru, au fost fără însemnătate și mai mult acțiuni particulare decât cu știința guvernului rusec. Dealtfel din declarații le făcute de delegațiunea rusească la Genova reiese că Rusia are acum intențiuni pacifice așa că nu există nici un motiv de neliniște în Basarabia.

Sămănăturile. Ministerul de agricultură și domenii comunică următoarele cu privire la situația câmpului. În Oltenia și Muntenia s'a terminat însemnarea porumbului.

În întreaga țară se seamănă nutrețuri — în special dughina și meiul.

Pomi roditori se prezintă destul de bine, mai ales în Oltenia și Muntenia promițându-ne rod abundent. Pășunatul suferă mult în balta Dunării din cauza inundațiilor.

Se continuă cu săpatul viilor, legatul și tăiatul fiind terminate.

De peste hotar

Cauza Românească la Genova a fost imbrățișată din partea tuturor aliaților, cari au recunoscut dreptul României asupra Basarabiei și au obligat Rusia la restituirea tezaurului român depus la Moscova.

De la Genova. În conferințele Miceii Antante, predomină părerea că orice discuție cu delegații sovietici sunt inutile și ar fi bine dacă s'ar închide conferința.

Delegații englezi și lieni, sunt de părere că conferința să continue.

Cutremur de pământ în Japonia. Un mare cutremur s'a produs în Japonia, care a avut urmări catastrofale pentru câteva orașe din apropierea pitalei. Sunt foarte multe victime. Cutremurul a fost pricinuit prin erupția vulcanului Asamayama, și a fost unul, din cele mai teribile, durând peste 15 minute. Multe vitrine din expoziția de la Osaka au fost striccate. La Josoh cutremurul a fost extrem de puternic; cartierul chinezesc a suferit pagube considerabile; conductele de apă au fost rupte.

Războiul civil a izbucnit în China. După cum anunță telegramele venite în ultimile zile în China a izbucnit războiul civil care se desfășoară acum în lupte sângeroase ce se dau jurul Capitalei Peking. Sunt pierderi de o parte și de alta. Doi generali au căzut pe câmp de luptă.

Furia spânzuratei. Într-un orașel din Germania trecând locuitor pe lângă casa vecinilor observă, că nevasta vecinului tocmai se spânzura în dormitor. Atunci alergă iute în casă și găsește funia scăpând astfel de la moarte. Soțul ei nu pare a fi fost prea căntat de scăparea ei, căci numai că nu a mulțumit ce a săpat o, dar l a dat judecată pentru că i-a tăiat nouă noștă.

Banca Centrală

Pentru industrie

și Comerț s. p. a.

Cluj, Str. Regina Maria No. 6

(Casele proprii)

Capital social Lei 50,000,000

deplin vărsat

Secția de Bancă : Secția de Marfă

YY

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hațeg, Satu Mare, Reșența, stabilii în București, Klușnic, Praga și Wien

CETIȚI
ȘI RĂSPÂNDIȚI
„CULTURA
POPORULUI”
CARE TRĂEȘTE
PRIN VOI ȘI
PENTRU VOI.